2024/2552

1.10.2024.

TULKOJUMS

NOLĪGUMS STARP EIROPAS SAVIENĪBU UN MOZAMBIKAS REPUBLIKU PAR EIROPAS SAVIENĪBAS MILITĀRĀS APMĀCĪBAS MISIJAS MOZAMBIKĀ (*EUTM Mozambique*) STATUSU

EIROPAS SAVIENĪBA, turpmāk "ES",

no vienas puses, un

MOZAMBIKAS REPUBLIKA, turpmāk "uzņēmējvalsts",

no otras puses,

turpmāk kopā "Puses",

ŅEMOT VĒRĀ

Mozambikas Republikas prezidenta 2021. gada 3. jūnija vēstuli Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, kurā atzinīgi vērtēta Eiropas Savienības kopējās drošības un aizsardzības politikas misijas bez izpildes pilnvarām izvietošana Mozambikā,

Mozambikas Republikas prezidenta 2021. gada 27. augusta vēstuli Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, ar ko *EUTM Mozambique* un tās personālam piešķir privilēģijas un imunitāti līdz brīdim, kad tiks noslēgts nolīgums par misijas statusu Mozambikā,

Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/1143 par Eiropas Savienības militāru apmācības misiju Mozambikā (*EUTM Mozambique*) ([1]),

to, ka šis nolīgums neietekmē Pušu tiesības un pienākumus, ko tām uzliek starptautiski nolīgumi un citi instrumenti, ar kuriem ir izveidotas starptautiskas tiesas,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

1. pants

Darbības joma un definīcijas

1. Šo nolīgumu piemēro Eiropas Savienības militārajai apmācības misijai Mozambikā (*EUTM Mozambique*) un tās personālam.

2. Šo nolīgumu piemēro tikai uzņēmējvalsts teritorijā.

3. Šajā nolīgumā:

a) "*EUTM Mozambique*" ir ES militārais štābs un misijā iesaistītie attiecīgo valstu kontingenti, to ekipējums un transportlīdzekļi;

b) "misija" ir *EUTM Mozambique* sagatavošana, izvēršana, īstenošana un atbalsta darbības;

c) "ES misijas spēku komandieris" ir *EUTM Mozambique* komandieris misijas darbības teritorijā;

d) "ES militārais štābs" ir militārais štābs un tā elementi neatkarīgi no to atrašanās vietas, kas ir pakļauti ES militārajiem komandieriem, kuri nodrošina *EUTM Mozambique* militāru vadību vai kontroli;

e) "valstu kontingenti" ir vienības un elementi, kas pieder ES dalībvalstīm un citām valstīm, kuras piedalās *EUTM Mozambique*;

f) "*EUTM Mozambique* personāls" ir uz *EUTM Mozambique* norīkots civilais un militārais personāls, kā arī personāls, kas izvietots misijas sagatavošanai, un personāls, kas misijas ietvaros ceļo kādas nosūtītājvalsts vai ES iestādes uzdevumā; tas atrodas uzņēmējvalsts teritorijā, ja vien šajā nolīgumā nav paredzēts citādi, un tas nav vietējais personāls un personāls, ko nodarbina starptautiski komerciāli līgumslēdzēji;

([1]) ES OV L 247, 13.7.2021., 93. lpp.

g) "vietējais personāls" ir no uzņēmējvalsts valstspiederīgajiem vai tās pastāvīgiem iedzīvotājiem veidots personāls;

h) "*EUTM Mozambique* objekti" ir visas ēkas, telpas un zemes platības, kas ir vajadzīgas *EUTM Mozambique*, kā arī *EUTM Mozambique* personālam;

i) "nosūtītājvalsts" ir valsts, kas nodrošina *EUTM Mozambique* ar savu kontingentu.

2. pants

Vispārīgi noteikumi

1. *EUTM Mozambique* un *EUTM Mozambique* personāls ievēro uzņēmējvalsts normatīvos aktus un atturas no jebkuras rīcības vai darbības, kas nav saderīga ar misijas mērķiem.

2. *EUTM Mozambique* regulāri informē uzņēmējvalsti par uzņēmējvalsts teritorijā dislocētā *EUTM Mozambique* personāla skaitu.

3. pants

Identifikācija

1. *EUTM Mozambique* personālam, kas pārvietojas uzņēmējvalstī, ir attiecīgas personas apliecības, piemēram, pases vai citi uzņēmējvalsts izsniegti personu apliecinoši dokumenti, un tie jāuzrāda iestādēm, kad vien tās to pieprasa.

2. *EUTM Mozambique* autotransporta līdzekļiem, lidaparātiem, kuģiem un citiem transportlīdzekļiem ir *EUTM Mozambique* atšķirības zīmes un/vai reģistrācijas numuri, ko dara zināmu attiecīgām uzņēmējvalsts iestādēm.

3. *EUTM Mozambique* ir tiesības pie saviem objektiem, uz autotransporta līdzekļiem un citiem transportlīdzekļiem izkārt un uz tiem attēlot Eiropas Savienības karogu un lietot marķējumus, piemēram, militāras zīmotnes, vienību nosaukumus un oficiālus simbolus. Uz *EUTM Mozambique* personāla formastērpiem ir *EUTM Mozambique* atšķirības emblēma. Saskaņā ar ES misijas spēku komandiera lēmumu pie *EUTM Mozambique* objektiem, uz autotransporta līdzekļiem un citiem transportlīdzekļiem, un formastērpiem var būt misijā iesaistīto kontingentu valstu karogi vai zīmotnes.

4. pants

Robežšķērsošana un pārvietošanās uzņēmējvalsts teritorijā

1. *EUTM Mozambique* personāls ieceļo uzņēmējvalsts teritorijā tikai tad, ja ir uzrādīta pase. Ierodoties uzņēmējvalsts teritorijā, to atstājot vai uzturoties tajā, uz viņiem neattiecas maksa par vīzu un imigrācijas inspekcijas, neskarot ieceļošanas un izbraukšanas reģistrāciju un muitas kontroli.

2. Uz *EUTM Mozambique* personālu neattiecas uzņēmējvalsts noteikumi par ārvalstnieku reģistrāciju un kontroli, bet tas uzņēmējvalsts teritorijā negūst pastāvīgas uzturēšanās vai domicila tiesības.

3. *EUTM Mozambique* aktīvi un transportlīdzekļi, kas, atbalstot misiju, iebrauc uzņēmējvalsts teritorijā, to šķērso vai izbrauc no tās, ir atbrīvoti no prasības uzrādīt inventāra sarakstus vai citus muitas dokumentus, un uz tiem neattiecas nekādas inspekcijas.

4. *EUTM Mozambique* personāls var vadīt mehāniskus transportlīdzekļus un lidaparātus uzņēmējvalsts teritorijā, ja tam attiecīgi ir derīga valsts, starptautiska vai militāra transportlīdzekļa vadītāja apliecība vai pilota apliecība. Uzņēmējvalsts, neiekasējot nodokli vai maksu, atzīst par derīgām autovadītāja apliecības vai atļaujas, kas ir *EUAM Mozambique* personālam.

5. Misijas vajadzībām uzņēmējvalsts piešķir *EUTM Mozambique* un *EUTM Mozambique* personālam brīvību pārvietoties un brīvību ceļot tās teritorijā, tostarp gaisa telpā.

6. Misijas vajadzībām *EUTM Mozambique* uzņēmējvalsts teritorijā, tostarp tās gaisa telpā, var veikt visas mācības vai treniņus ar ieročiem.

7. Misijas vajadzībām *EUTM Mozambique* var izmantot publiskus ceļus, tiltus, prāmjus un lidostas, nemaksājot nodevas, maksas, lietošanas maksājumus, nodokļus un līdzīgus maksājumus. *EUTM Mozambique* nav atbrīvota no saprātīgiem maksājumiem par pieprasītiem un sniegtiem pakalpojumiem – saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti attiecībā uz uzņēmējvalsts bruņotajiem spēkiem.

5. pants

Privilēģijas un imunitāte, ko uzņēmējvalsts nodrošina misijai *EUTM Mozambique*

1. *EUTM Mozambique* objekti ir neaizskarami. Uzņēmējvalsts pārstāvji telpās ierodas tikai ar misijas spēku komandiera piekrišanu.

2. *EUTM Mozambique* objekti, mēbelējums un citi aktīvi tajos, kā arī tās transportlīdzekļi, ir neaizskarami attiecībā uz kratīšanu, rekvizīciju, apķīlāšanu vai arestu.

3. *EUTM Mozambique*, tās īpašumi un aktīvi neatkarīgi no atrašanās vietas un valdītāja ir neaizskarami attiecībā uz tiesvedību jebkādā formā.

4. *EUTM Mozambique* arhīvi un dokumenti vienmēr ir neaizskarami, neatkarīgi no to atrašanās vietas.

5. *EUTM Mozambique* oficiālā sarakste ir neaizskarama. Oficiāla sarakste ir visa sarakste, kas attiecas uz misiju un tās funkcijām.

6. Attiecībā uz *EUTM Mozambique* misijas vajadzībām pirktām un importētām precēm, sniegtiem pakalpojumiem un izmantotiem objektiem *EUTM Mozambique*, kā arī tie ar to saistītie piegādātāji vai darbuzņēmēji, kuri nav uzņēmējvalsts valstspiederīgie, ir atbrīvoti no visām valsts, reģionu un pašvaldību nodevām, nodokļiem un līdzīgiem maksājumiem. *EUTM Mozambique* nav atbrīvota no nodevām, nodokļiem vai maksām, ko iekasē kā atlīdzību par sniegtiem pakalpojumiem.

7. Uzņēmējvalsts ļauj ievest priekšmetus un militāros transportlīdzekļus, militāro ekipējumu un produktus misijai un atbrīvo tos no visām muitas nodevām, atlīdzības, maksām, nodokļiem un līdzīgiem maksājumiem, kas nav maksa par glabāšanu, pārvadājumiem un citiem sniegtiem pakalpojumiem.

6. pants

Privilēģijas un imunitāte, ko uzņēmējvalsts nodrošina *EUTM Mozambique* personālam

1. *EUTM Mozambique* personālam nepiemēro nekāda veida arestu vai aizturēšanu.

2. *EUTM Mozambique* personāla locekļu dokumenti, sarakste un īpašums ir neaizskarami, izņemot gadījumus, ja piemēro izpildes pasākumus, ko atļauts veikt saskaņā ar 6. punktu.

3. *EUTM Mozambique* personālam visos apstākļos ir imunitāte pret uzņēmējvalsts krimināltiesisko jurisdikciju.

4. Nosūtītājvalsts vai attiecīga ES iestāde vajadzības gadījumā var atcelt *EUTM Mozambique* personāla imunitāti pret krimināltiesisko jurisdikciju. Šādai atcelšanai vienmēr ir jābūt skaidri paustai.

5. *EUTM Mozambique* personālam ir imunitāte pret uzņēmējvalsts civiltiesisko un administratīvo jurisdikciju saistībā ar visu teikto vai rakstīto, kā arī ar visām darbībām, kas veiktas, tam pildot oficiālas funkcijas. Ja kādā uzņēmējvalsts tiesā ierosina civilo tiesvedību pret *EUTM Mozambique* personāla locekli, par to tūlīt paziņo ES misijas spēku komandierim un nosūtītājvalsts kompetentajai iestādei vai ES iestādei. Pirms tiesvedības sākuma ES misijas spēku komandieris un nosūtītājvalsts kompetentā iestāde vai ES iestāde tiesai apliecina, vai *EUTM Mozambique* personāla loceklis attiecīgo darbību ir veicis, pildot oficiālas funkcijas.

6. Ja darbība ir veikta, pildot oficiālas funkcijas, tiesvedību nesāk un piemēro 15. panta noteikumus. Ja darbība nav veikta, pildot oficiālas funkcijas, tiesvedība var turpināties. ES misijas spēku komandiera un nosūtītājvalsts kompetentās iestādes vai ES iestādes apliecinājums uzliek saistības uzņēmējvalsts jurisdikcijai, kas to nevar apstrīdēt.

7. Ja tiesvedību sāk *EUTM Mozambique* personāla loceklis, viņš zaudē imunitāti pret jurisdikciju attiecībā uz visām pretprasībām, kas ir tieši saistītas ar galveno prasību.

8. *EUTM Mozambique* personālam nav pienākuma liecināt kā lieciniekam.

9. *EUTM Mozambique* personāla locekļiem nevar piemērot izpildes pasākumus, izņemot gadījumus, ja pret viņiem sāk civilo tiesvedību, kas nav saistīta ar viņu oficiālajām funkcijām. *EUTM Mozambique* personāla locekļu īpašumu, attiecībā uz ko ES misijas spēku komandieris apliecina, ka tas ir vajadzīgs personāla oficiālo funkciju izpildei, nevar arestēt, izpildot tiesas spriedumu, lēmumu vai rīkojumu. Uz *EUTM Mozambique* personāla locekļiem civilajā tiesvedībā neattiecas nekādi personas brīvības ierobežojumi vai kādi citi ierobežošanas pasākumi.

10. *EUTM Mozambique* personāla locekļu imunitāte pret uzņēmējvalsts jurisdikciju viņus neatbrīvo no attiecīgo nosūtītājvalstu jurisdikcijas.

11. Attiecībā uz pakalpojumiem, kas ir sniegti misijai *EUTM Mozambique*, *EUTM Mozambique* personāls ir atbrīvots no sociālā nodrošinājuma noteikumiem, kas var būt spēkā uzņēmējvalstī.

12. *EUTM Mozambique* personāla locekļiem uzņēmējvalstī ir atbrīvots no jebkura veida nodokļiem attiecībā uz algu un atalgojumu, ko viņiem maksā *EUTM Mozambique* vai nosūtītājvalstis, kā arī attiecībā uz ienākumiem, kurus saņem ārpus uzņēmējvalsts.

13. *EUTM Mozambique* personāla locekļi maksā muitas nodevas, nodokļus un saistītus maksājumus par priekšmetiem, kas domāti viņu personiskai lietošanai, izņemot priekšmetus, kas viņiem jau pieder, ierodoties uzņēmējvalsts teritorijā, un pirmās nepieciešamības priekšmetus. Viņi nav atbrīvoti ne no maksas par tādu priekšmetu glabāšanu un transportu, kas domāti viņu personiskai lietošanai, ne arī no maksas par līdzīgiem pakalpojumiem.

14. *EUTM Mozambique* personāla locekļu personīgā bagāža ir atbrīvota no inspekcijām, ja vien nav nopietnu iemeslu uzskatīt, ka tajā ir priekšmeti un mantas, kas nav domātas *EUTM Mozambique* personāla locekļa personiskai lietošanai, vai priekšmeti, kuru imports vai eksports uzņēmējvalstī ir aizliegts ar tiesību aktiem vai uz kuriem attiecas tās karantīnas noteikumi. Šādas inspekcijas veic vienīgi attiecīgā *EUTM Mozambique* personāla locekļa vai *EUTM Mozambique* pilnvarota pārstāvja klātbūtnē.

7. pants

Vietējais personāls

Vietējam personālam ir tikai tādas privilēģijas un imunitāte, ko pieļauj uzņēmējvalsts. Tomēr uzņēmējvalsts īsteno savu jurisdikciju attiecībā uz minēto personālu tā, lai nepamatoti netraucētu *EUTM Mozambique* pildīt tās funkcijas.

8. pants

Krimināltiesiskā jurisdikcija

Kompetentajām nosūtītājvalsts iestādēm ir tiesības uzņēmējvalsts teritorijā pilnā mērā īstenot krimināltiesisko jurisdikciju un disciplinārās pilnvaras, kas tām piešķirtas ar nosūtītājvalsts tiesību aktiem, attiecībā uz *EUTM Mozambique* personālu.

9. pants

Formas tērps un ieroči

1. Formas tērpa valkāšanu nosaka ES misijas spēku komandiera pieņemtie noteikumi.

2. Misijas vajadzībām ar ES misijas spēku komandiera atļauju *EUTM Mozambique* personālam ir tiesības nēsāt ieročus un munīciju.

3. Sarakstu ar *EUTM Mozambique* personāla locekļiem, ko ES misijas spēku komandieris ir izraudzījies un pilnvarojis nēsāt šaujamieročus un munīciju, tostarp transportēt tos, paziņo kompetentajām Mozambikas iestādēm.

10. pants

Uzņēmējvalsts sniegts atbalsts un līgumu slēgšana

1. Uzņēmējvalsts, ja tai lūdz, piekrīt palīdzēt *EUTM Mozambique* atrast piemērotus objektus.

2. Uzņēmējvalsts bez maksas ļauj izmantot objektus, kas tai pieder, ja šādi objekti ir vajadzīgi *EUTM Mozambique* administratīvo un operatīvo darbību veikšanai.

3. Uzņēmējvalsts atbilstīgi saviem līdzekļiem un iespējām palīdz misijas sagatavošanā, izvēršanā, veikšanā un sniedz tai atbalstu.

4. Uzņēmējvalsts palīdzību un atbalstu misijai sniedz saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā palīdzību un atbalstu, ko sniedz uzņēmējvalsts bruņotajiem spēkiem.

5. To, kādus tiesību aktus piemēro līgumiem, ko *EUTM Mozambique* ir noslēgusi uzņēmējvalstī, nosaka ar attiecīgo līgumu.

6. Līgumā var paredzēt, ka strīdiem, kas rodas, īstenojot līgumu, piemēro 15. panta 3. un 4. punktā minēto strīdu izšķiršanas procedūru.

7. Uzņēmējvalsts palīdz īstenot tos līgumus, kas *EUTM Mozambique* vajadzībām ir noslēgti starp *EUTM Mozambique* un komercstruktūrām.

11. pants

Pārmaiņas objektos

1. *EUTM Mozambique* ir tiesības būvēt, pārbūvēt vai citādi mainīt objektus, kas ir vajadzīgi tās operatīvajām vajadzībām.

2. Uzņēmējvalsts nepieprasa no *EUTM Mozambique* nekādu kompensāciju par minētajām būvēm, pārbūvi vai izmaiņām.

12. pants

Mirušie *EUTM Mozambique* personāla locekļi

1. ES misijas spēku komandieris ir tiesīgs uzņemties atbildību un veikt piemērotus pasākumus, lai repatriētu jebkuru mirušu *EUTM Mozambique* personāla locekli, kā arī viņa personisko īpašumu.

2. Mirušiem *EUTM Mozambique* locekļiem neveic autopsiju bez attiecīgās valsts piekrišanas un ja nav klāt *EUTM Mozambique* un/vai attiecīgās valsts pārstāvja, kā arī uzņēmējvalsts medicīniskā personāla pārstāvja.

3. Uzņēmējvalsts un *EUTM Mozambique* sadarbojas, cik pilnīgi vien iespējams, lai pēc iespējas drīz repatriētu mirušus *EUTM Mozambique* personāla locekļus.

13. pants

***EUTM Mozambique* drošība un militārā policija**

1. Uzņēmējvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu *EUTM Mozambique* un *EUTM Mozambique* personāla drošumu un drošību. Par jebkādiem konkrētiem noteikumiem, ko ierosina uzņēmējvalsts, pirms to īstenošanas vienojas ar ES misijas spēku komandieri. Uzņēmējvalsts var sniegt papildu drošību, lai aizsargātu *EUTM Mozambique* personālu, kad vien situācija to prasa, un pēc ES misijas spēku komandiera lūguma.

2. *EUTM Mozambique* ir pilnvarota veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu savu objektu aizsardzību, ieskaitot objektus, ko izmanto apmācībā, pret jebkādu ārēju uzbrukumu vai ielaušanos.

3. *EUTM Mozambique* šajā sakarā ir pilnvarota veikt nepieciešamos pasākumus uzņēmējvalsts teritorijā, tostarp pielietot nepieciešamu un samērīgu spēku, lai aizsargātu *EUTM Mozambique* personālu un tās telpas, transportlīdzekļus un aktīvus pret darbībām, kas varētu apdraudēt *EUTM Mozambique* personāla locekļu dzīvību vai varētu nodarīt viņiem miesas bojājumus, un lai vajadzības gadījumā vienlaicīgi aizsargātu citas personas, kuras pakļautas tiem pašiem draudiem tiešā misijas tuvumā, pret darbībām, kas apdraudētu šo personu dzīvību vai varētu radīt tām smagus miesas bojājumus.

4. ES misijas spēku komandieris var izveidot militārās policijas vienību, lai uzturētu kārtību *EUTM Mozambique* objektos.

5. Militārās policijas vienība, apspriežoties un sadarbojoties ar uzņēmējvalsts militāro policiju vai policiju, var veikt darbības arī ārpus minētajiem objektiem, lai nodrošinātu kārtības un disciplīnas uzturēšanu starp *EUTM Mozambique* personāla locekļiem.

14. pants

Sakari

1. *EUTM Mozambique* var uzstādīt un izmantot radioraidītājus un uztvērējus, kā arī satelītu sistēmas. Tā sadarbojas ar uzņēmējvalsts kompetentajām iestādēm, lai izvairītos no konfliktiem saistībā ar attiecīgo frekvenču izmantošanu. Uzņēmējvalsts pieeju radiofrekvenču diapazonam piešķir bez maksas.

2. *EUTM Mozambique* ir tiesības uz sakariem, izmantojot radio (tostarp satelītradio, pārvietojamu vai pārnēsājamu radio), tālruni, telegrāfu, faksimilu un citus līdzekļus, kā arī tiesības misijas vajadzībām uzstādīt vajadzīgās iekārtas, lai uzturētu šādus sakarus *EUTM Mozambique* objektu iekšienē un starp tiem, tostarp, ievelkot kabeļus un pazemes līnijas.

3. *EUTM Mozambique* savos objektos var veikt vajadzīgos pasākumus, lai pārsūtītu pastu, kas adresēts *EUTM Mozambique* un/vai *EUTM Mozambique* personālam un ko sūta *EUTM Mozambique* un/vai *EUTM Mozambique* personāls.

15. pants

Prasības nāves, ievainojuma, kaitējuma un zaudējuma gadījumā

1. *EUTM Mozambique* un *EUTM Mozambique* personāls nav atbildīgi ne par kādu kaitējumu civiliedzīvotāju īpašumam vai valsts īpašumam vai tā zaudējumu, kas ir saistīts ar operatīvām vajadzībām vai ko izraisījušas darbības, kuras ir saistītas ar civilajām nekārtībām vai *EUTM Mozambique* aizsargāšanu.

2. Lai panāktu mierizlīgumu, prasības par kaitējumu civiliedzīvotāju īpašumam vai valsts īpašumam vai tā zaudējumu, kas nav minētas 1. punktā, kā arī prasības, ko ceļ personu nāves vai ievainojuma, kā arī kaitējuma *EUTM Mozambique* īpašumam vai tā zaudējuma gadījumā, ar uzņēmējvalsts kompetento iestāžu starpniecību pārsūta uz *EUTM Mozambique*, ja tās ir uzņēmējvalsts juridisku vai fizisku personu celtas prasības, vai arī uzņēmējvalsts kompetentajām iestādēm, ja tās ir *EUTM Mozambique* celtas prasības.

3. Ja mierizlīgumu nevar panākt, prasību nosūta prasību komisijai, kas veidota no vienāda skaita *EUTM Mozambique* un uzņēmējvalsts pārstāvju. Izlīgumu attiecībā uz prasībām panāk, savstarpēji vienojoties.

4. Ja izlīgumu nevar panākt prasību komisijā, strīdu:

a) attiecībā uz prasībām, kas nepārsniedz 40 000 EUR, uzņēmējvalsts un ES pārstāvji atrisina ar diplomātiskiem līdzekļiem;

b) attiecībā uz prasībām, kas pārsniedz a) apakšpunktā minēto summu, nodod izskatīšanai šķīrējtiesā, kuras lēmumi ir saistoši.

5. Šķīrējtiesā ir trīs šķīrējtiesneši; vienu šķīrējtiesnesi ieceļ uzņēmējvalsts, vienu šķīrējtiesnesi ieceļ *EUTM Mozambique*, un trešo kopīgi ieceļ uzņēmējvalsts un *EUTM Mozambique*. Ja viena Puse divos mēnešos neieceļ šķīrējtiesnesi vai uzņēmējvalsts un *EUTM Mozambique* nevar vienoties par trešā šķīrējtiesneša iecelšanu, attiecīgo šķīrējtiesnesi ieceļ Eiropas Savienības Tiesas priekšsēdētājs.

6. *EUTM Mozambique* noslēdz administratīvu vienošanos ar uzņēmējvalsts pārvaldes iestādēm, lai noteiktu prasību komisijas un šķīrējtiesas kompetenci, šajās struktūrās piemērojamo procedūru, un nosacījumus prasību celšanai.

16. pants

Sadarbība, mierizlīgumi un strīdi

1. Visus jautājumus, kas rodas saistībā ar šā nolīguma piemērošanu, kopīgi izskata *EUTM Mozambique* pārstāvji un uzņēmējvalsts kompetentās iestādes.

2. Ja iepriekš nav panākts izlīgums, strīdus par šā nolīguma interpretāciju vai piemērošanu uzņēmējvalsts un ES pārstāvji izšķir vienīgi diplomātiskā ceļā.

17. pants

Citi noteikumi

1. Ikreiz, kad šajā nolīgumā ir minētas *EUTM Mozambique* un *EUTM Mozambique* personāla privilēģijas, imunitāte un tiesības, uzņēmējvalsts valdība ir atbildīga par to īstenošanu un par to, lai attiecīgās uzņēmējvalsts vietējās iestādes tās ievērotu.

2. Nekas šajā nolīgumā nav paredzēts vai nevar tikt uzskatīts par tādu, kas liek atkāpties no jebkādām tiesībām, ko saskaņā ar citiem nolīgumiem var attiecināt uz ES dalībvalsti vai jebkuru citu valsti, kas saskaņā ar citiem nolīgumiem dod ieguldījumu *EUTM Mozambique*.

18. pants

Īstenošanas noteikumi

Šā nolīguma piemērošanas nolūkā par operatīviem, administratīviem un tehniskiem jautājumiem ES misijas spēku komandieris ar uzņēmējvalsts administratīvām iestādēm var slēgt atsevišķus nolīgumus.

19. pants

Stāšanās spēkā un izbeigšana

1. Šis nolīgums stājas spēkā tā parakstīšanas dienā un paliek spēkā līdz dienai, kad tiek izvests pēdējais *EUTM Mozambique* elements un pēdējais *EUTM Mozambique* personāla loceklis, par ko paziņo *EUTM Mozambique*, un tas notiek saprātīgā laikposmā, par ko vienojies ES misijas spēku komandieris un uzņēmējvalsts.

2. Neatkarīgi no 1. punkta uzskata, ka šo nolīgumu piemēro no dienas, kad ir tikuši izvietoti pirmie *EUTM Mozambique* personāla locekļi.

3. Šo nolīgumu Puses var grozīt, rakstiski vienojoties savā starpā.

4. Šā nolīguma izbeigšana neietekmē tiesības vai pienākumus, kas rodas, īstenojot šo nolīgumu pirms šādas izbeigšanas.

Šis nolīgums ir sagatavots divos oriģināleksemplāros angļu un portugāļu valodā; abi teksti ir vienlīdz autentiski. Strīdu vai neatbilstību gadījumā starp abām versijām noteicošā ir angļu valodas versija.